

#### 4. Orientering om Vær Tryg projektet (2009-129432)

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen forelægger Vær Tryg projektet, som har afprøvet og vurderet teknologiske hjælpemidler og -systemer til borgere med demens.

##### INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager orienteringen om Vær Tryg projektet til efterretning.

##### Problemstilling

Teknologiske hjælpemidler og -systemer kan være med til at kompensere mentale funktionsnedsættelser og støtte kognitive funktioner hos borgere med demens. Samtidig kan teknologiske hjælpemidler og -systemer frigøre ressourcer fra omsorgspersonalet, der kan anvendes til pleje og omsorg. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i 2006–2008 gennemført Vær Tryg projektet med fokus på afprøvning af en vifte af teknologiske hjælpemidler og -systemer. Vær Tryg projektet er støttet med 3 mio. kr. fra Indenrigs- og Socialministeriets pulje til ”Måltrettet hjemmepleje til hjemmeboende borgere med demens”. Resultater af projektet præsenteres, jf. bilag 1.

##### Løsning

Det overordnede formål med Vær Tryg projektet er at bidrage med øget viden på teknologi-demensfeltet og beskrive eksisterende forhold og teknologiske muligheder. Målgruppen i projektet er personer med demens og demenslignende symptomer samt deres pårørende og omsorgspersonalet primært i hjemmeplejen men også på plejehjem.

Projektet afrapporteres med én Hovedrapport, jf. bilag 1, et katalog over de i projektet anvendte kognitive, teknologiske hjælpemidler, jf. bilag 2 og et notat, som sammenfatter de vigtigste konklusioner i rapporten, jf. bilag 3. Endvidere fem delrapporter, der beskriver de enkelte delprojekter:

| Delprojekt   | Deltagende personer/ projektgeografi   |
|--|--|
| 1. Delprojekt: 'Hukommelse og tidsorientering'                       | 39 hjemmeboende borgere fra Vanløse- Brønshøj-Husum<br>Personer fra daghjemmet HUSET, Demenscenter Nørrebro<br>Personer fra hjemmeplejens Husum-distrikt   |
| 2. Delprojekt: 'Telefoni og Sporing'                                 | 4 personer fra Giv tid-projektet<br>6 personer fra daghjemmet HUSET, Demenscenter Nørrebro<br>2 personer til Alzheimerforeningens Cafemøde<br>3 personer via enkelte visitatorer<br>2 personer fra hjemmeplejen<br>3 personer fra plejehjemmene Ålholmehjemmet, Bonderupgård og Skjulhøjgård |
| 3. Delprojekt: 'Sælrobot'  | 160 personer på Demenscentrene Valby, Nørrebro, Amager samt Pilehuset på daghjem og midlertidige boophold  |
| 4. Delprojekt: 'Sikkerhed og tryghed – herunder automatiske alarmer' | 11 borgere på Ålholmehjemmet, Skjulhøjgård og Bonderupgård<br>4 personer fra projekt Giv Tid   |
| 5. Delprojekt 'Mobilsprinkler'                                       | Borgere fra hjemmeplejens Husumdistrikt i 2 hjem<br>2 borgere på Møllehuset, De Gamles By  |

Der er afprøvet hjælpemidler indenfor følgende spor:

Hukommelse og tidsorientering - Der er blevet afprøvet hjælpemidler som tingfinder, talende visitkort, talende ur, huskebipper, medicinhusker, elektroniske kalendere, husketavle, dørtaler og røgalarm mm. Hjælpemidlerne har generelt bidraget til at understøtte hukommelse, tidsorientering, meningsfuld beskæftigelse, sikkerhed, tryghed og kommunikation.

Telefoni og sporing, herunder automatisk varsling af alarmer - Der er afprøvet hjælpemidler som mobiltelefon med få knapper, sporingsmobiltelefon, og sporingshjælpemiddel. Hjælpemidlerne understøtter frihed til at bevæge sig omkring hos hjemmeboende, plejehjemsbeboere og personer med let og svær demenssygdom. Samtidig skabes tryghed hos pårørende og omsorgspersonalet via sporingsteknologien, som kan forhindre ulykker og dødsfald.

Hjælpemidlet Sælrobotten - Sælrobotten (kaldet Paro) er en blød elektronisk sæl med en vægt svarende til et spædbarns. Den har i projektet vist sig at kunne fremme livskvalitet hos personer med forskellige kognitive adfærdsmæssige handicap og hos borgere med behov for aktivitet, leg og kontakt. Sælrobotten virker som genoptræningsgenstand og medvirker til at bremse aggressivitet, fremme kommunikation, og øger borgernes sociale kompetencer.

Sikkerhed og Tryghed, herunder automatisk varsling - Hjælpemidlerne senge- og komfurvagt, dør og passagealarmer og automatisk lystænding har fungeret godt, og bidrager til at skabe tryghed hos pårørende og personale.

Hjælpemidlet Mobilsprinkler - Hjælpemidlet mobilsprinkler kan imødekomme en række af de brandfarer, der kan opstå hos borgere med kognitive handicaps, især i forbindelse med den nye rygelov, hvor der ikke længere må ryges på fælles opholdsarealer men blot bag egen lukket dør. Den bidrager med tryghed, sikkerhed, uafhængighed og til at forebygge ulykker.

### **Sammenfattende konklusioner**

Såvel borgere som pårørende og personale har generelt taget godt imod hjælpemidlerne. I det videre arbejde med udvikling af brugen af teknologiske hjælpemidler skal følgende overordnede erfaringer indtænkes:

Design - Design er vigtigt. Det skal være tydeligt, hvad hjælpemidlet skal bruges til, og hvordan det betjenes. Der er behov for at videreudvikle designet på de fleste hjælpemidler for bedre at imødekomme målgruppens behov, eksempelvis sporingsmobiltelefonen og det talende ur. Sælrobotten, ugedagskalenderen og nye enkle mobiltelefoner med få taster har et velfungerende design.

Hvem har gavn af hjælpemidlerne - Det er vigtigt, at borgere med demens får hjælpemidlerne så tidligt i sygdomsforløbet som muligt. Såvel borgere med let som svær demens kan have glæde af hjælpemidlerne ligesom både borgere i egen bolig og på plejehjem. Effekten handler i høj grad om personens motivation og situation. Nogle hjælpemidler hjælper primært borgeren med demens, eksempelvis ugedagskalenderen og mobilsprinkleren, mens andre hjælpemidler aflaster de pårørende, eksempelvis automatisk lystænding, sengevagten og døralarmen.

Visitation og opfølgning - Det anbefales, at hjælpemidlerne bliver vurderet og visiteret af et fagligt personale med viden og kompetence indenfor demens, og at visitation sker i samarbejde med den pågældende borger og evt. pårørende ud fra en samlet vurdering af borgerens ressourcer og behov.

Hjælpemidler (positionsmeldere, passagealarmer og sengevagter) som sender data om borgeren til andre er i juridisk forstand ”overvågningsteknologi”, og dermed omfattet af lov om social service §§ 124-137. Disse teknologier forudsætter borgerens samtykke skriftligt eller i handling eller en ansøgning om magtanvendelse.

Til sidst i projektet beskrives en række anbefalinger, som forvaltningen i det videre forløb vil arbejde fokuseret med, eksempelvis at sikre personalets introduktion til hjælpemidlerne for at kunne understøtte brugen af teknologi mest optimalt.

### **Økonomi**

Ingen økonomiske konsekvenser.

### **Videre proces**

Projektets resultater vil blive kommunikeret internt og eksternt i kommunen, og er indarbejdet i revision af demenspolitikken.

Anne Mette Fugleholm

/Margrethe Kusk Pedersen

### **bilag**

[Bilag 1. Vær Tryg projektet - Hovedrapport](#)

[Bilag 2. Vær Tryg projektet - Katalog over kognitive teknologiske hjælpemidler](#)

[Bilag 3. Vær Tryg projektet - Notat om resultaterne](#)

